

PRIOPĆENJE MEDIJIMA

Zagreb, 03.05.2013.

TE „Plomin C“ će u 40 godina rada uzrokovati čak 680 preuranjenih smrti

Danas su Greenpeace, Zelena akcija i Zelene Istra održali konferenciju za medije na kojoj je prezentirana Greenpeaceova analiza o skrivenim troškovima planirane termoelektrane (TE) „Plomin C“. Na konferenciji su govorili Zoran Tomić (Greenpeace), Jiri Jerabek (Greenpeace), Gergely Simon (Greenpeace), Bernard Ivčić (Zelena akcija), Dušica Radojčić (Zelena Istra) te dr.sc. Davor Škrlec.

Najvažniji zaključci analize su:

- Onečišćenje zraka uzrokovat će preranu smrt oko 17 ljudi na godinu. Uz očekivani vijek trajanja od 40 godina „Plomin C“ će biti odgovoran za čak 680 smrtnih slučajeva.
- „Plomin C“ će svake godine u prosjeku uzrokovati 2.671 napadaj astme, te prosječno nevjerojatnih 36.163 slučajeva bolesti dišnog sustava.
- Ukupno se procjenjuje gubitak od 3.970 radnih dana na godinu zbog bolesti.
- Ukupni vanjski troškovi onečišćenja uzrokovanog samo ovim blokom doseći će 124,8 milijuna eura na godinu. (Vanjski trošak odnosno vanjska korist neke gospodarske djelatnosti je onaj kojeg ne preuzima nositelj te djelatnosti, pa se stoga ne odražava na tržišnu cijenu proizvoda.)
- Osim troškova vezanih uz izgaranje ugljena, nastat će i troškovi vezani uz okoliš i društvo, uzrokovani utjecajem na biološku raznolikost, šume i vodne sustave u zemlji iz koje se uvozi ugljen
- Nova termoelektrana ne podrazumijeva čistu energiju – i dalje će značajno onečišćivati okoliš, pogoršavajući postojeće onečišćenje u regiji.

Gergely Simon je izjavio: „Onečišćenje zraka je najveća prijetnja zdravlju građana u Europi, a izgradnja TE na ugljen garantira pojačano onečišćenje za najmanje idućih 40 godina.“

Jiri Jerabek je istaknuo da je EU ovu godinu proglasila „Europskom godinom zraka“, čime je htjela naglasiti važnost očuvanja kvalitete zraka. Hrvatska, koja će za manje od 2 mjeseca postati članica EU, treba voditi računa o europskim ciljevima za smanjenje onečišćenja te realizirati one energetske projekte koji minimaliziraju negativan utjecaj na kvalitetu zraka.

Ova analiza potvrđuje da je planirana TE „Plomin C“ izrazito štetna, kako sa zdravstvenog, tako i sa ekonomskog aspekta. Vlada RH mora biti svjesna činjenice da poticanjem realizacije ovog projekta postaje direktno odgovorna za oboljenja i smrtne slučajeve vlastitih građana, kao i financijske gubitke koji će još desetljećima opterećivati državu. Zbog toga još jednom tražimo od Vlade da, kao vlasnik HEP-a, odustane od daljnjih aktivnosti u realizaciji TE „Plomin C“.

Važno je reći kako su zaključci ove analize u skladu sa studijom „*Zdravstveni trošak kojeg nitko ne plaća – kako nas TE na ugljen čine bolesnima*“¹ koju je HEAL (Health and Environment Alliance – najveća europska mreža koja se bavi utjecajem onečišćenja okoliša na zdravlje) objavio u ožujku ove godine. U toj studiji HEAL zaključuje da korištenje ugljena u termoelektranama, uključujući i prekogranični utjecaj, svake godine uzrokuje čak 243 milijuna eura troška za zdravstveni sustav Republike Hrvatske.

Podrži li Hrvatska izgradnju novih termoelektrana na ugljen, zapečatit će si put prema neodrživom razvoju za nekoliko sljedećih desetljeća, s negativnim posljedicama za javno zdravstvo, okoliš, turizam i gospodarstvo zemlje. Vlada treba podržati energetske sustav budućnosti uvođenjem mjera za povećanje energetske učinkovitosti, smanjenjem gubitaka električne energije u distribuciji te dopuštajući snažan prodor obnovljivoj energiji. To je nužno ne samo zbog smanjenja troškova onečišćenja zraka i zdravlja ljudi te smanjenja utjecaja na klimatske promjene, već i stoga što bi se pomoću čistijih i djelotvornijih tehnologija, koje donose nove prihode i stalna zaposlenja, smanjila energetska ovisnost Hrvatske i moderniziralo njezino gospodarstvo.

Kontakti:

Zoran Tomić, Greenpeace Hrvatska, 091/2345 092

Bernard Ivčić, Zelena akcija, 099/314 9138

Dušica Radojčić, Zelena Istra, 098/1818 640

Podaci u analizi o zdravstvenim i ekonomskim troškovima onečišćenja temelje se na metodologiji koju u svom izvještaju "Stvarni troškovi onečišćenja zraka od industrijskih pogona u Europi" rabi Europska agencija za okoliš (European Environment Agency). Ista metodologija je već korištena za proračun vanjskih troškova TE „Šoštanj 6“ u Sloveniji.

¹ <http://www.env-health.org/news/latest-news/article/the-unpaid-health-bill-how-coal>